

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2012

1063/2012

Valtioneuvoston asetus energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista

Annettu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2012

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala

Sen lisäksi, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään, sovelletaan valtion talousarvion mukaisen energiatuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön, mitä tässä asetuksessa säädetään.

Euroopan yhteisön rakennerahastoista osarahoitettavista hankkeista säädetään rakennerahastolaissa (1401/2006).

2 §

Euroopan unionin valtiontukisääntely

Energiatuen myöntäminen ja maksaminen edellyttää, että:

1) Euroopan unionin komissio on hyväksynyt tämän asetuksen mukaisen tukiohjelman yhteismarkkinoille soveltuvaksi; taikka

2) Euroopan unionin komission antaman asetuksen mukaisesti tuki on yhteismarkkinoille soveltuvaa, eikä siihen sovelleta ilmoitusvaatimusta.

Jos energiatuki perustuu 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun asetukseen, on myös noudatettava, mitä asianomaisessa asetuksessa säädetään.

Lisäksi energiatuen maksaminen edellyttää yksittäisessä tapauksessa, että Euroopan unionin komissio on hyväksynyt energiatuen yhteismarkkinoille soveltuvaksi, kun energiatuen määrä on yli 7,5 miljoonaa euroa yritystä ja kyseistä hanketta kohden.

Tuen myöntäjän on keskeytettävä maksatus, jos tuen saaja ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan yhteisöjen säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *investointihankkeella* investointia käyttöomaisuuteen;

2) *selvityshankkeella* energiakatselmuksia ja -analyysyjä, muita investointeihin liittyviä selvityksiä sekä selvityksiä uuden menetelmän tai palvelun kehittämiseksi, ei kuitenkaan yksittäisten yritysten tavanomaisia liiketoiminnan perustamis-, laajennus-, kannattavuus-, kehitys-, suunnittelu-, markkinointi- ja testaus selvityksiä eikä muita vastaavia selvityksiä.

4 §

Valtionapuviranomainen

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää tuen myöntämisestä investointihankkeeseen, jos sen hyväksyttävät kustannukset ylittävät 5 000 000 euroa, ja selvityshankkeeseen, jos sen hyväksyttävät kustannukset ylittävät 250 000 euroa. Työ- ja elinkeinoministeriö päättää myös tuen myöntämisestä, jos inves-

tointihanke liittyy uuden teknologian käyttöönottoon ja selvityshanke uuden palvelun tai menetelmän kehittämiseen. Muutoin tuen myöntämisestä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

5 §

Tuettavat hankkeet

Energiatukea voidaan myöntää sellaisiin ilmasto- ja ympäristömyönteisiin investointi- ja selvityshankkeisiin, jotka:

- 1) edistävät uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä;
- 2) edistävät energiansäästöä tai energian tuotannon tai käytön tehostamista; taikka
- 3) vähentävät energian tuotannon tai käytön ympäristöhaittoja.

Jos investointihanke liittyy päästökauppalaain (311/2011) soveltamisalaan kuuluvaan toimintaan, energiatukea voidaan kuitenkin myöntää 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuun hankkeeseen ainoastaan siltä osin kuin se sisältää uutta teknologiaa sekä 2 kohdassa tarkoitettuun hankkeeseen ainoastaan siltä osin kuin se kuuluu energiatehokkuussopimusjärjestelmään ja investoinnin vuoksi päästökaupasta saatu taloudellinen hyöty on vähäinen.

Energiatuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että tuen saaja rahoittaa hankkeesta vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea. Tätä ei kuitenkaan sovelleta kunnan tai sen pääosin omistaman yhteisön hankkeeseen siltä osin kuin kyse on kunnan myöntämästä rahoituksesta.

Energiatukea ei myönnetä Suomessa toteutettaviin ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan (SopS 13/2005) 6 artiklassa tarkoitettuihin hankkeisiin.

6 §

Tuen saaja

Energiatukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille. Tukea ei myönnetä asunto-osakeyhtiöille, asuinkiinteistöille, valtionosuutta saaville perustamishankkeille

eikä maataloille tai niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille.

Jos hankkeen toteuttamiseen osallistuu useampi kuin yksi yritys, kunta tai muu yhteisö, tuki voidaan myöntää ja maksaa yritykselle, kunnalle tai muulle yhteisölle, joka on sitoutunut vastaamaan tuen käytöstä koko hankkeeseen (*koordinaattori*). Jos tuki myönnetään koordinaattorille, sen on tehtävä valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu sopimus hankkeen toteuttavien tahojen kanssa.

7 §

Tuen enimmäismäärä

Hankekohtaisen harkinnan perusteella myönnettävän tuen osuus hyväksyttävistä kustannuksista voi investointihankkeessa olla enintään 30 prosenttia ja selvityshankkeessa enintään 40 prosenttia.

Investointihankkeessa energiatukea voidaan korottaa kymmenen prosenttiyksikköä siltä osin kuin hanke sisältää uutta teknologiaa.

Selvityshankkeessa energiatukea voidaan korottaa kymmenen prosenttiyksikköä, kun tuki myönnetään kunnalle taikka mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetun komission suosituksen (2003/361/EY) mukaiselle pienelle tai keski-suurelle yritykselle. Kuntien toteuttamissa uusiutuvan energian katselmuksissa tukeen voidaan myöntää vielä tämän lisäksi kymmenen prosenttiyksikön korotus.

Koordinaattorille voidaan korvata kokonaan sille koordinaatiosta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Koordinaatiosta aiheutuneet korvattavat kustannukset voivat olla kuitenkin enintään kymmenen prosenttia tuettavan hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

8 §

Tuen hakeminen

Tukihakemus toimitetaan siihen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen, jonka toiminta-alueella investointi- tai selvityshanke taikka pääosa hankkeesta toteute-

taan, ja muissa tapauksissa hakijan kotipaikan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

Investointihankkeeseen energiatukea on haettava ennen käyttöomaisuuden hankkimista taikka tuella rahoitettavan rakentamis-, muutos- tai parannustyön aloittamista. Työn aloittamiseksi katsotaan lopullisen ja sitovan investointipäätöksen tekeminen.

Selvityshankkeeseen energiatukea on haettava ennen hankkeen aloittamista. Selvityshankkeen aloittamiseksi katsotaan sitovan tilauksen tekeminen.

9 §

Tukihakemus

Energiatukea koskeva hakemus tulee tehdä työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamalla lomakkeella. Hakemuksesta ja sen liitteistä tulee ilmetä ainakin seuraavat tiedot:

1) hakijan virallinen nimi, osoitetiedot, mahdollinen sähköpostiosoite sekä yritys- ja yhteisötunnus;

2) hankkeen ensisijainen tukiperuste 5 §:n 1 momentin nojalla sekä sen tavoite, toteuttamissuunnitelma ja -aikataulu;

3) arvio hankkeen energiataloudellisista vaikutuksista sekä kasvihuonekaasupäästöistä ja muista merkityksellisistä hankkeen ympäristövaikutuksista;

4) arvio työllisyysvaikutuksista;

5) hankkeen kustannusarvio, rahoitussuunnitelma ja tiedot mahdollisista leasing-sopimuksista;

6) kaupparekisteriote;

7) viimeksi päättynyttä tilikautta koskeva toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus;

8) selvitys hankkeeseen haetuista ja myönnettyistä muista julkisista tuista mukaan lukien Euroopan unionin myöntämät tuet;

9) selvitys tuen kannustavasta vaikutuksesta hankkeen toteuttamiseen.

Investointihanketta koskevaan hakemukseen tulee liittää hankkeen kannattavuuslaskelma. Jos inventointihanke sisältää uutta teknologiaa, tulee hakemuksessa ja sen liitteissä selvittää teknologian uutuusarvo ja riskit, hankkeen hyödyntämismahdollisuudet ja uuden teknologian aiheuttamat lisäkustannukset.

Selvityshanketta koskevassa hakemuksessa mahdolliset ulkomaanmatkat sekä osallistumismatkat konferensseihin, seminaareihin ja kansainvälistymistä edistäviin tapahtumiin tulee eritellä hakemuksen kustannusarviossa.

10 §

Investointihankkeen hyväksyttävät kustannukset

Investointihankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat:

1) hankkeen toteuttamiseen osallistuneiden henkilöiden palkat työajanseurannan perusteella hankkeeseen käytetyn työajan osalta ja välillisistä työvoimakustannuksista enintään 50 prosenttia hankkeeseen käytetyn työajan palkoista;

2) valmistelu- ja suunnittelukustannukset;

3) rakennusten, koneiden ja laitteiden hankinnasta ja asennuksesta sekä niiden muutos- ja korjaustöistä aiheutuvat kustannukset;

4) välittömästi investointiin liittyvien maa-alueiden hankinnasta, sähköjohtojen rakentamisesta ja jakeluverkonhaltijan sähkön tuotannolta veloittamasta liittymismaksusta aiheutuvat kustannukset; maa-alueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset voivat olla enintään kymmenen prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista;

5) rakennettavan kaukolämpölaitoksen kaukolämpöverkkoon liittämiseksi tarvittavan runkoputken rakentamiskustannukset ja uutta teknologiaa sisältävässä verkkohankkeessa kaukolämpöverkon rakentamisesta aiheutuvat, uuteen teknologiaan liittyvät kustannukset;

6) rakennusteknisistä töistä ja rakennustöiden valvonnasta aiheutuvat kustannukset;

7) raivaus ja maanrakennusteknisistä töistä aiheutuvat kustannukset;

8) käyttöönotosta ja käyttöönoton edellyttämästä käyttöhenkilökunnan koulutuksesta aiheutuvat kustannukset;

9) hankkeen tiedottamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset;

10) investoinnin seurannasta aiheutuvat kustannukset enintään vuoden ajalta investoinnin käyttöönotosta, jos se on perusteltua hankkeeseen liittyvien erityispiirteiden vuoksi tai muusta erityisestä syystä.

Osamaksu- ja leasing-sopimuksessa menoina voidaan hyväksyä enintään hankinnan ostohintaa vastaavat kustannukset. Tuen saajan maksama käsiraha hyväksytään menoksi. Menoiksi ei hyväksytä hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus- tai huoltokustannuksia taikka muita vastaavia kustannuksia.

Investointihankkeen hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole tuen saajan yleiskustannukset, edustusmenot, rakennusaikaiset korot, muut kuin 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut liittymismaksut, valtion maksuperustelakiin (150/1992) perustuvat maksut eivätkä tuen saajan maksamat arvonnlisäverot.

11 §

Selvityshankkeen hyväksyttävät kustannukset

Selvityshankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat:

1) hankkeen toteuttamiseen osallistuneiden henkilöiden palkat työajanseurannan perusteella hankkeeseen käytetyn työajan osalta ja välillisistä työvoimakustannuksista enintään 50 prosenttia hankkeeseen käytetyn työajan palkoista;

2) laite-, tarvike- ja ohjelmistokustannukset;

3) matkakustannukset enintään määrään, joka vastaa kulloinkin voimassa olevaa Verohallinnon päätöksen mukaista verovapaata korvausta;

4) hankkeen tiedottamisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset;

5) konsultti- ja asiantuntijapalveluista ja tietohallintopalveluista aiheutuvat kustannukset, konevuokrat, käänös- ja tulkkaukset, tulosten julkistamiseen liittyvät kustannukset ja muut vastaavat hankkeen aiheuttamat välittömät kustannukset;

6) hankkeen tosiasiallisiin kustannuksiin perustuvista yleiskustannuksista enintään kymmenen prosenttia palkkojen ja välillisten työvoimakustannusten yhteismäärästä, jos yleiskustannusten yhteys hankkeeseen voidaan todentaa luotettavasti.

Laite-, tarvike- ja ohjelmistokustannuksista voidaan hyväksyä vain hankkeeseen kohdistuvat kustannukset todellisten nettohankintahintojen mukaan siltä osin kuin ne voidaan todentaa luotettavasti laskuista ja varastokir-

janpidosta. Jos pelkästään hankkeen toteuttamiseen käytetyillä koneilla, laitteilla tai ohjelmistoilla ei ole jäännösarvoa, ne hyväksytään todellisten nettohankintakustannusten mukaan. Muussa tapauksessa hyväksytään vain kohtuullisiksi katsottavat käyttökustannukset, vuokra tai leasing-maksut.

Selvityshankkeen hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole edustusmenot, vapaaehtoiset henkilövakuutukset, pankki- ja rahoituskustannukset, toimistolaitteiden, autojen ja muiden vastaavien kestokulutushyödykkeiden hankintakustannukset eivätkä tuen saajan maksamat arvonnlisäverot.

12 §

Tuen maksaminen

Energiatuki maksetaan hakemuksesta (*maksatushakemus*) jälkikäteen hankkeen edistymisen ja toteutuneiden maksettujen kustannusten perusteella yhdessä tai useammassa erässä, jotka mainitaan myöntöpäätöksessä. Viimeinen maksuerä on vähintään 20 prosenttia myönnetystä tuesta, jollei työ- ja elinkeinoministeriö erityisestä syystä yksittäistapauksessa tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä poikkea tästä.

Hankkeessa, jossa on leasing- tai osamaksukustannuksia taikka muita vastaavia kustannuksia, tuki voidaan maksaa yhdessä erässä hankkeen valmistumisen jälkeen.

Hakemus viimeisen maksuerän maksamiseksi (*lopputilitys*) tulee toimittaa tuen myöntäjälle kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hanke on saatettu päätökseen. Lopputilityksessä tulee tehdä kustannusselvitys koko hankkeen toteutuneista kustannuksista. Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi myöntää jatkoaikaa lopputilityksen toimittamista varten, jos tätä koskeva hakemus toimitetaan ennen määräajan päättymistä.

Hyväksytyään lopputilityksen tuen myöntäjä maksaa viimeisen maksuerän ja vahvistaa samalla energiatuen lopullisen määrän. Toteutuneiden hyväksyttävien kustannusten jäädessä alle tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä mainitun määrän, lopullisen tuen suuruus on tukiprosentin mukainen osuus toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

13 §

*Maksatushakemusta ja lopputilitystä
koskevat tarkemmat säännökset*

Maksatushakemus ja lopputilitys tulee tehdä työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamalla lomakkeella.

Investointihankkeessa jokaisen maksatushakemuksen yhteydessä tulee esittää tuen saajan edustajan tai valvojan lausunto siitä, että hanke on siinä vaiheessa, mikä on tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä määrätty tuen maksamisen edellytykseksi. Tuen saajan tulee esittää myös selvitys hankkeen siihen mennessä toteutuneista kustannuksista. Tuen ensimmäisen erän maksuhakemuksessa tulee lisäksi esittää selvitys hankkeen kokonaisrahoituksesta sekä selvitys tuen kohteena olevan omaisuuden vakuuttamisesta vahingon varalta.

Selvityshankkeessa tuen saaja on velvollinen lopputilityksen yhteydessä antamaan loppuraportin hankkeen tuloksista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksista.

Lopputilityksestä tulee hyväksytyin tilintarkastajan (KHT, HTM, JHTT) antaa lausunto siitä, antaako lopputilitys oikeat ja riittävät tiedot hankkeesta viimeisen maksuerän maksamista varten. Jos tuen saaja on kunta, kuntayhtymä tai seurakunta, lausunnon antaa sen tilintarkastaja. Hankkeissa, joissa maksutositteiden määrä on alle kymmenen, tuen myöntäjä voi hyväksyä vaihtoehtona tilintarkastajan lausunnon, että hakija liittää tilitykseen yrityksen kirjanpitoon sisältyvät oikeaksi todistetut tositejäljennökset hankkeen aiheuttamista kustannuksista.

Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi yksittäistapauksessa tuen myöntämistä koskevassa päätöksessään poiketa siitä, mitä 4 momentissa säädetään lopputilityksen tarkastamisesta ja hyväksymisestä.

14 §

Omaisuuden käyttö- ja luovutusrajoitus

Investointituen kohteena ollutta omaisuutta tulee käyttää tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen viiden vuoden ajan tuen viimeisen erän maksamisesta eikä omaisuutta saa mai-

nittuna aikana luovuttaa toiselle taikka siirtää toisen omistukseen tai hallintaan. Energia-puun tuotantoon tarkoitettujen työkoneiden osalta vastaava aika on kolme vuotta.

Erityisestä syystä tuen myöntäjä voi hakemuksesta poiketa 1 momentissa säädettyistä käyttö- ja luovutusrajoituksista.

15 §

Tuen saajan selvitys- ja ilmoitusvelvollisuus

Tuen saajan on toimitettava tuen myöntäjälle selvitys hankkeen vaikutuksista kahden vuoden kuluessa viimeisen tukierän maksamisesta.

Tuen saajan on ilmoitettava tuen myöntäjälle käyttö- tai luovutusrajoituksen noudattamiseen tai omaisuuden käyttöön tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta välittömästi tapahtuman jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua.

Jos päästökauppalakia ryhdytään soveltamaan hankkeeseen, tuen saajan on ilmoitettava tuen myöntäjälle asiasta kahden kuukauden kuluessa.

16 §

Tuen saajan kirjanpitovelvollisuus

Tuen saajan tulee pitää hankkeesta projekti-kirjanpitoa osana tuen saajan kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai tilillä taikka muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista.

Tuen saajan on säilytettävä kaikki tuettavan hankkeen toteuttamiseen liittyvät tositteet ja muu kirjanpitoaineisto kirjanpitolain mukaisesti.

17 §

Tuen ehdot

Sen lisäksi mitä valtion talousarviossa, valtionavustuslaissa ja tässä asetuksessa säädetään, tuen saaja on velvollinen noudattamaan tuen myöntö- ja maksatuspäätöksissä mainittuja tuen käyttämistä ja maksamista koskevia ehtoja ja rajoituksia.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2017.

Tukeen, joka on myönnetty ennen asetuk-

Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2012

sen voimaantuloa, sovelletaan asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olevat energihuollon varmuutta ja monipuolisuutta edistäviä investointi- tai selvityshankkeita koskevat hakemukset käsitellään ja ratkaistaan noudattaen tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

Hallitusneuvos Anja Liukko